

Abstrakt

Popri pravo-ľavej ekonomickej dimenzii zaradovania politických strán a voličov sa uvažuje o dimenzii delenia okolo kultúrnych a hodnotových tém označovanej ako osa autoritarizmus – libertarianizmus, inokedy tiež konzervatizmus – liberalizmus. V nových demokraciách zohráva delenie medzi jasnou podporou liberálnej demokracii a podporou či toleranciou politicky neliberálneho narábania s mocou na strane druhej často rozhodujúcu rolu.

Rozlišujeme medzi autoritarizmom ako orientáciou majúcou tendenciu k podpore reštriktívnych a hierarchických praktík, v určitých prípadoch vedúcim k neliberálnej variante formálne demokratického zriadenia, a kultúrnym konzervatizmom, vyvierajúcim primárne zo zvýšenej miery religiozity. Autoritárske a konzervatívne tendencie sa do určitej miery spolu asociujú, netvorí však nedeliteľný komplex. Existuje tiež skupina s autoritárskou hodnotovou orientáciou súčasne zastávajúca skôr kultúrne liberálne pozície; v slovenských podmienkach je ňou elektorát strany Smer.

V rámci skúmania názorového štiepenia slovenskej verejnosti na otázkach kultúrno-hodnotových sme identifikovali najväčší konfliktný potenciál autoritárskych tém spojených so spôsobom uplatňovania moci a nacionalizmom. Ďalším významným názorovým sporom u verejnosti, kopírujúcim zároveň rozdielne pozície straníckych blokov, je postoj k maďarskej menšine. Témy kultúrneho konzervatizmu oddeľujú voličov KDH zastávajúcich silne konzervatívne postoje od zvyšku spoločnosti. Z dôvodu dominancie pravo-ľavého ekonomického delenia a línie autoritarizmu verzus politického liberalizmu v slovenskej spoločnosti je spor kultúrneho konzervatizmu a liberalizmu odsunutý na tretiu koľaj a nemožno očakávať jeho určujúci význam pre delenie politických blokov.